

Årsmelding 2023

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
Várnjárgga álbmotmeahccestivra
Varenkinniemen Kansalistaras styyri



Hengebrua i Komagdalen i mars 2023, værstasjon, Vardø kommune

<https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/>

www.varangerhalvoya.no

<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Innhold

1	Nasjonalparkstyret	3
2	Styrets arbeid.....	4
3	Dispensasjonssaker behandlet i 2023	9
4	Forvaltningsplanarbeid og besøksstrategier	13
5	Forvalters arbeid	13
6	Tiltak i 2023	14
7	Økonomi.....	38
8	Ferdselsregistreringer	39
9	Småviltjakt, elgjakt og laksefiske.....	40
10	Forskning og overvåkning av naturmangfoldet i området.....	46

1 Nasjonalparkstyret

Styret for Varangerhalvøya nasjonalpark ble konstituert 18.02.2022. Styret har forvaltningsansvaret for:

- ✓ **Varangerhalvøya nasjonalpark - Várnjárgga álbmotmeahcci**
- ✓ **Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci**
- ✓ **Syltefjorddalen naturreservat/ Oarddu luondumeahcci**
- ✓ **Ytre Syltevik naturreservat**
- ✓ **Sandfjordneset naturreservat**

Styret er oppnevnt av Miljødirektoratet. Styrets medlemmer innstilles fra de 4 kommuner områdene omfatter (1 repr hver). Sametinget (2 repr), og Troms og Finnmark Fylkesting (1 repr). Hvert medlem har en personlig vararepresentant. Styret har i 2023 hatt følgende medlemmer og varaer.

Valgt ut året	Reprenterere	Navn	Personlig vara
2023	Vardø kommune	Birger Knudsen	Yvonne Andresen Bangsund
2023	Vadsø kommune	Jens-Petter Falkensten	Merete Susan Andersen
2023	Unjarga – Nesseby	Hanne Noste	Jarle Andreassen
2023	Båtsfjord kommune	Torbjørn Tangen	Elisabeth Kvivesen
2025	Sametinget	Ingvild Marie L. Halvorsen	Torill Olsen
2025	Sametinget	Frank Inge Sivertsen	Ragnhild Melleby Aslaksen
2023	Troms og Finnmark Fylkesting	Trine Noodt	Odne Stunes

Leder var Jens-Petter Falkensten (leder) og Hanne Iversen Noste (nestleder).

Arbeidsutvalget (AU) bestod av Jens-Petter Falkensten (leder), Hanne Iversen Noste (nestleder) og Frank Inge Sivertsen medlem i AU, hvor Birger Knudsen har vært vara.

Nasjonalparkforvalter: Geir Østereng

Arbeidsutvalget avgjør saker som har mindre betydning for verneverdiene. Dette omfatter saker hvor sekretariatet innstiller positivt/kurante saker innenfor rammer angitt i styremøter/forvaltningsplan eller hvor sekretariatet innstiller negativt og utvalget er enig.

2 Styrets arbeid



Deler av styret i september 2023 på besøk i Kvænangsbotn landskapsvernområde ved en flott skogstue. Like ved var det påbegynt restaurering av en skogslåtte. Fra høyre, leder Jens-Petter Falkensten (Vadsø kommune), Frank – Inge Sivertsen (Sametinget), Torbjørn Tangen (Båtsfjord kommune).

Styret har i 2023 hatt 5 fysiske styremøter, fordelt på Varangerbotn, Båtsfjord, Nordreisa, Komagvær og Vardø, og for øvrig 3 arbeidsutvalgsmøter digitalt på Teams. Man har behandlet 55 saker i styremøtet, 7 saker i arbeidsutvalget. Forvalter har i tillegg behandlet 20 dispensasjonssaker på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret.

Styret skal forvalte områdene basert på regler i verneforskriftene, helhetlig og basert på kunnskap. Styret skal jobbe for å oppfylle formålet med vernet i de ulike områdene i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser. Medlemmene i styret er oppnevnt på vegne av det norske folk. Områdene skal forvaltes uavhengig av administrative grenser.

Styremøter og Arbeidsutvalgsmøter i 2023

Protokoller fra møter og saksframlegg til møter finnes på styrets hjemmesider –
<https://www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/styret/motedokumenter>

Relevante vedtak som omfatter vurdering jamfør naturmangfoldloven legges ut i
det nasjonale Miljøvedtaksregisteret [Miljøvedtaksregisteret \(www.miljovedtak.no\)](http://www.miljovedtak.no)

Saksliste Styremøte 1 2023 E-postmøte 06.01.2023

3/23	Justering av søknad om tiltaksmidler 2023 og konkretisering av driftsmidler - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	2020/10563
4/23	Justering av søknad om driftsmidler 2023 - Varangerhalvøya nasjonalparkstyre	2020/10563

Saksliste Arbeidsutvalgsmøte 1 2023 - 1.2.2023 - Teams

1/23	Behandling av søknad om transport av utstyr samt persontransport til hytte i Varangerhalvøya nasjonalpark	X	2022/9110
2/23	Uttalelse til søknad om dispensasjon for fradeling av punktfeste for eksisterende hytte - Hubehytta - Båtsfjord 20/1 - Varanger kraft		2022/10671
3/23	Behandling av søknad om bruk av snøskuter og drone ved TV - dokumentar - Tatjana Reiff m.fl. i Varangerhalvøya nasjonalpark		2023/861

Saksliste Styremøte 2 2023 – 01.03.2023 - Varangerbotn

9/23	Eventuelt		
10/23	Møte og aktivitetsplan 2023 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2023/1775
11/23	Oppfølging av gitte innspill fra rådgivende utvalgsmøte 2022		2019/12491
RS 2/23	Kopi av levert rapport - midler til tiltak i verneområder		2021/10441
12/23	Tildeling av driftsmidler Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2023		2020/10563
13/23	Tildeling av tiltaksmidler 2023 - budsjett tiltak Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2020/10563
14/23	Behandling av klage på gitt pålegg om gjerning av restmaterialer ved hytte samt plutting - Arnt Støme - 2002/2/2 - Vardø kommune - Varangerhalvøya nasjonalpark		2019/7816

Saksliste Styremøte 3 – 4 mai 2023 Båtsfjord

18/23	Behandling av søknad om oppføring av fritidsbolig på gnr. 14 bnr.4 fnr.2 ved Store Frøkenhola i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Vardø Kommune - Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen	2023/2838
19/23	Orienteringssaker	
20/23	Eventuelt	
21/23	Behandling av søknad om bruk av drone ved Geologisk ekskursjon med studenter - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - UIT - Tromsø arktiske universitet	2023/4366
RS 19/23	Møtereferat Komagvær jeger og fiskeforening og nasjonalparkforvalter 2023	2023/1775
22/23	Behandling av søknad om utplassering av pikkellaksefelle ved to lokaliteter i Syltefjordelva naturreservat - motorferdsel med ATV for transport av utstyr og fisk - Statsforvalteren i Troms og Finnmark	2023/3372
23/23	Tiltaksplan 2023	2023/1775
24/23	Forvaltningsplanarbeide	2023/1775

Saksliste arbeidsutvalgsmøte 2 2023 – 15.05.2023

4/23	Behandling av søknad om innsamling av insekter i elver i Komagdalen	2023/5227
5/23	Planlegging av åpning gapahuk Nattfjelldalen	
6/23	Innkjøp av utstyr til kontor forvalter	

Saksliste Styremøte 4 17.06.2023 – Avlyst pga. forfall

Saksliste Arbeidsutvalgsmøte 3 29 juni 2023 – Teams

7/23	Behandling av søknad om innsamling av insekter på land i Komagdalen og Sandfjorddalen i juli 2023	2023/5227
------	---	-----------

Saksliste Styremøte 5 2023 – 6 og 7 september, Nordreisa

39/23	Eventuelt	
40/23	Uttalelse til ny snøskuterløype og endring av snøskuterløype - Vardø kommune - Komagvær til Oksevatn	2021/10664
41/23	Behandling av klage på avslått søknad om bruk av ATV til Hybia - KOMagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Arnt Støme	2023/6890

42/23 Behandling av søknad om endret plassering for værstasjon ved Ragnarokk hytta -
Varangerhalvøya nasjonalpark - UIT COAT

Saksliste Styremøte 6 i Vardø 2023 – 14.11.2023

46/23	Eventuelt	
47/23	Driftsavtale opp og nedsetting av bru ved Startpunkt Ordo Varangerhalvøya nasjonalpark - Ordo Hytteforening	2023/1775
48/23	Årsmelding 2021 - Varrangerhalvøya nasjonalparkstyre	2023/1775
49/23	Behandling av klage på avslått søknad om bruk av ATV til Hybia - Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark	2023/6890
50/23	Montering av flere vinduer på oppsynshytte i Sandfjorddalen - vurdering jamfør verneforskriften - Persfjorden syltefjorden landskapsvernområde 5443/18/1,86	2023/9844
51/23	Status for tiltaksgjennomføring i 2023 og bestilling av oppdrag i 2024, søknad om tiltaksmidler 2024	2020/10563
52/23	Søknad om driftsmidler og forvaltningsplanmidler for varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2024	2020/10563
53/23	Behandling av søknad om grillstue gnr 16 bnr 4 fnr 1 - ved fritidshytte - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde	2023/9616
54/23	Vurdering av saker hvor det har vært brudd på verneforskriften	2023/1775
55/23	Nye retningslinjer for reindriftens motorferdsel på barmark i verneområder - retningslinjer for avklaringer av flerårige tillatelser	2023/10260

Andre møter v/ styret og nasjonalparkforvalter

Utvalg av møter og befaringer i året som gikk:

- ✓ 6 januar Arbeidsutvalgsmøte, Teams
- ✓ 13. januar Bestandsplanmøte elgforvaltning fefo -Båtsfjord Berlevåg
- ✓ 14. februar Bestillingsmøte 2, Statens naturoppsyn, Vadsø
- ✓ 16 januar, Møte NRK Finnmark, filmserie
- ✓ 24 januar Bestandsplanmøte elgforvaltning fefo - Tana, vadsø, nesseby vardø –
varangerbotn

- ✓ 1 februar, arbeidsutvalgsmøte
- ✓ 20-22 februar avdelingssamling Pasvik, forvaltersamling
- ✓ 28 februar Bestandsplanmøte 2 Tana-Varangerstammen
- ✓ 1 mars, styremøte Varangerbotn
- ✓ 7 mars, møte komagvær jff i Vardø
- ✓ 22 mars, møte båtsfjord jff om pukkellaksbekjempelse og felleoppsett
- ✓ 3-4 mai, styremøte båtsfjord
- ✓ 15 mai, arbeidsutvalgsmøte
- ✓ 5-9 juni – to elever fra Vadsø ungdomsskole hadde arbeidspraksis med forvalter,
- ✓ 29 juni – arbeidutvalgsmøte 3
- ✓ 6-7 september, styremøte og besøk ved Nordreisa og Navitdalen landskapsvernområde
- ✓ 14 november, styremøte i Vardø, bestillingsdialog med SNO
- ✓ 13 desember – Referansegruppemøte til UIT – COAT prosjektet – fjellrevmodulen

Befaringer i forbindelse med styremøter

Styret har hatt befaring i Komagdalen 23 mars hvor Jens – Petter Falkensten, Frank Inge Sivertsen og forvalter deltok. Vi befarte værstasjon ved Hubehytta og hengebrua, samt Bjørneskarhytta og Stormheim/ Huhtircohat.

Aktiviteter

- Åpningsarrangement – ny gapahuk langs sti til Nattfjelldalen
- Åpningsarrangement – Startpunkt Ordo
- Besøk i Reisa nasjonalpark, Kvænangsbotten landskapsvernområde

Møter med kommuner og organisasjoner i forbindelse med styremøter

- ✓ Båtsfjord brygge om aktiviteter og status for reiselivet der, i styremøte 3 mai
- ✓ Båtsfjord jeger og fiskeforening i styremøte 3 mai
- ✓ Båtsfjord frivillighetssentral v/ Ståle Olsen i styremøte 3 mai
- ✓ Vardø kommune, i styremøte 14 november
- ✓ Hamningberg bygdelag, i styremøte 14 november
- ✓ Varangerfjæras venneforening, i styremøte 14 november

Rådgivende utvalg

Det ble ikke arrangert rådgivende utvalgsmøte i 2023, da styret heller så for seg mer utbytte av å ha møter med organisasjonene direkte i en periode fremover.

3 Dispensasjonssaker behandlet i 2023

32 saker er registrert i miljøvedtaksregisteret, hvorav 11 er behandlet av styre og arbeidsutvalg og 21 av forvalter på delegert myndighet fra styret (merket *).

Bygningssaker

- Tillatelse til oppsett av venorgamme ved Hubehytta ifbm. vedlikehold på Hubehytta* - Varangerhalvøya nasjonalpark
- Avslag på søknad om å flytte værstasjon fra innvilget 50m til 100m Ragnarokkhytta – Varangerhalvøya nasjonalpark
- Dispensasjon til etablering av flere vindu på hytte i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde
- Avslag på søknad om oppsett av grillstue ved fritidshytte – Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde
- Dispensasjon til gjenoppføring av hytte på gnr./bnr./fnr. 16/4/2 – Persfjorden syltefjorden landskapsvernområde
- Dispensasjon til oppsett av pukkellaksfelle, flåte og motorferdsel – Syltefjorddalen naturreservat -Båtsfjord jff

Helikopterbruk eller drone

Forvaltning av laksevassdrag

- Dispensasjon til 2 helikopterlandinger ved Komagelva – gytefisketelling – Naturtjenester i Nord* - Varangerhalvøya nasjonalpark

Sauedrift

Dispensasjon til landing og lavtflyging med helikopter, bruk av drone - kadaversøk – sau drept av bjørn – Klubbvik beitelag 23.08 – 31.08*- Varangerhalvøya nasjonalpark

Annet

Bruk av drone i Persfjorden - ved geologisk ekskursjon - skoleklasse geologi – UIT – Syltefjorden landskapsvernområde

Barmarkskjøring – ATV

Syltefjorddalen naturreservat

- Avslag på søknad om bruk av ATV ved utfrakt felt elg – Syltefjorddalen NR*

Varangerhalvøya nasjonalpark

Sauedrift

- Bruk av ATV og el-sykkel i sauedriften – 4 faste kjøretraseer, Arnt Støme, Torhild Gjølme* - Varangerhalvøya nasjonalpark

Elgjakt - Varangerhalvøya nasjonalpark

- Jaktlag Bergeby øst – 1 tur – Frode Vullum*
- Østervann – 1 tur – Rolf Arne Sundqvist*
- Skoarrojohka – 1 tur – Susanne Utse Olsen*
- Skallelv – 2 turer – Trond Atle Bernhardsen*
- Vardø – 2 turer – John Arne Kristiansen*

Forskning

- Dispensasjon til 2 turer/ landinger med ATV/ helikopter til to fjellrevhi – innfangning av en fjellrev til avlsstasjon - NINA avlsprosjektet* - Varangerhalvøya nasjonalpark

Snøskuter

Frakt av utstyr til åpne hytter - Varangerhalvøya nasjonalpark

- Telegraphhytta – Sandfjorddalen – 6 turer per år 2023 – 2025, t.o.m.15 april.*
- Porthytta –Komagdalen - Komagvær jff – 6 turer per år 2023 -2025*
- Stormheim/ Huhtircohkát – 2 turer – frakt av ovn – komagvær jff*
- Heimdal, Helheim og Ragnarokk – 6 turer per år 2023 – 2025 – Båtsfjord jff*

Frakt av utstyr til fritidshytter/ gammer - Varangerhalvøya nasjonalpark

- Nerslåtta – Vestre Jakobselv - gamle – frakt av utstyr for rehabilitering – 4 turer*
- Øvre Flintelv – fritidshytte –delvis innvilget 6 turer per år 2023 – 2025 gnr. 9 bnr.1 fnr.1
- Riddelva – fritidshytte – innvilget – 6 + 6 turer per år 2023 og 2024 -

Forskning og overvåkning naturmangfold - Varangerhalvøya nasjonalpark

- Komagdalen - Utlegg av åte og oppsett av viltkamera 2023-2025, overvåkning av generalistpredatorer – snøskuter – 4 turer – UIT*
- Rypetaksering til fots uten hund – Komagdalen – intensivområde for rypeovervåkning – UIT*

Annen forskning

- Innsamling av insekter på land– Komagdalen og Sandfjorddalen – UIT -1 juli--)

- Bunndyrundersøkelser sideelever Komagelva, håvtrekk – NINA 20-9-15.10.*
- Innsamling av Kalkarve i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde – Fribourg Universitet*

Andre tillatelser - Varangerhalvøya nasjonalpark

Film, TV og Media

- Dispensasjon til å følge Statens naturoppsyns arbeid vinter, 2 snøskutere – Tv-produksjon – ARTE TV - Varangerhalvøya nasjonalpark

Flerårige tillatelser med virkning i året 2023 oppsummeres til

Type dispensasjon flerårig	Omfang/ Periode
Dispensasjon til bruk av snøskuter til fritidshytte Ridelva	6 turer + 6 turer/ 2023 - 2025
Andre motorferdselsdispensasjoner snøskuter – fritidshytte – Øvre flintelv	6 turer/ 2023-2024
Porthytta/ portgammen komagvær jff	6 turer 2023-2025
Telegrafhytta – Vardø sportsfiskeforening	6 turer 2023-2025
Helheim, Heimdal og Ragnarokk – Båtsfjord røde kors	6 turer 2023-2025
Bruk av snøskuter ved utlegg av åte på åtestasjon med kamera i februar – UIT - COAT	4 turer/ 2023-2025 Komagdalen
UIT COAT Overvåkning av jaktfalk og ravn, bruk av snøskuter i april, helikopter i juni	-2023
Forsknings Infrastruktur UIT COAT – prosjektet 2022-2025	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kamera på fjellrevhi – yngling og reg. av konkurrenter ✓ Smågnager kamerafeller (116 stk.) til overvåkning av smågnagersamfunn, Klappfeller nederst i komagdalen (4 plott) ✓ Overvåkning hekkende par fjelljo og snøugle, evt. ringmerking fjelljo, ryperegistrering sommer. ✓ Åteutlegging 11 lokaliteter med viltkamera i mars (8 komagdalen + 3 V-J) ✓ Mikrotemperaturologgere ✓ Vegetasjonsbur i 2 områder ✓ 2 snøskuterturer til lokaliteter i omegn av Hubehytta, snømålinger, og 1 tur til Jakobselvkroken ✓ 2 turer til 3 lokaliteter for værstasjon ved Hubehytta, Ragnarokkhytta og hengebrua i Komagdalen

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 6 turer til Hubehytta – frakt av utstyr årlig ✓ Bruk av snøskuter ved oppfølging av foringstiltak og evt. utsetting av fjellrev med SNO ✓ Snøskuter til snøprofillokaliteter i Komagdalen fra hubehytta
Dispensasjon til infrastruktur fjellrevtiltak Norsk institutt for naturforskning – infrastruktur fjellrevprosjektet – skjøtseltak og forskning i 2022-2026	<ul style="list-style-type: none"> ✓ 26 foringsautomater ved 13 hi for fjellrev, viltkamera ved foringsautomat (utvidelse fra 10 hi til 13 om aktuelt) ✓ Evt. utsetting av fjellrev, kunstig hi
Organisert ferdsel - perletur Seglodden og hengebrua i Komagdalen	innvilget
Fastmerking prøveflater – Vegetasjonsovervåkning Sallir Natur for Miljødirektoratet 2021-2026	Røyskattfjellet, Kjøltindan, Falkfjellet nord, Falkfjellet sør, Raudfjellet



Styret gav tillatelse til å plassere viltkamera på egen staur rettet mot foringsautomatene. Disse ble plassert ut av SNO i 2023.

4 Forvaltningsplanarbeid og nettsider

Innledning til forvaltningsplanen i kapittel 1 til 2.4 ble arbeidet med.

Styret vil ha mer fokus på forvaltningsplanarbeidet i 2024.

Nettsider

Nasjonalparkstyret har oppdatert sin besøksstrategiske nettside og implementert tekst på finsk.

Resultatet finner du på www.varangerhalvoya.no

5 Forvalters arbeid

Forvalter er sekretær for nasjonalparkstyret og saksforbereder sakene til styre- og arbeidsutvalgs møter, 5 styremøter og 3 Au – møter i år. Forvalter er delegert myndighet til å behandle saker som har vedtatt saksbehandlingspraksis fra nasjonalparkstyret. Forvalter er kontaktpunkt for Statens naturoppsyn mht. at avtalte oppdrag gitt av styret årlig gjennomføres.

Forvalters kontorlokale er på Vadsøya i Vadsø, samlokalisert med Statens naturoppsyn (2 stillinger), og feltarbeider for UIT – COAT prosjektet.

Forvalter følger opp prosjekter vedtatt av nasjonalparkstyret mht. å søke nødvendige tillatelser fra grunneier, kommuner etc. og følger opp, entrepenører og gjennomfører prosjektet jfr. hva som er bestemt i **Årlig tiltaksplan** (2023 – 2024) for styret. I forbindelse med oppfølging av innfallsportene med toaletter, gapahuker og skilt gjennomfører forvalter enkle oppdrag som tilførsel av ved, oppsett og bytting av skilt, utsetting av klopper over bekker og utsett/ inntaking av bruer. Det gjelder også på styrets oppsynhytte i Sandfjorddalen og oppfølging av den åpne hytta Bjørneskarhytta, samt iverksetting av evt. vedlikehold ved tjenestekjøp på ankomstveier til startpunkter.

Verneområdene omfatter 2096 km² og det tar tid å ta seg til de ulike områdene.

Våre oppdaterte tiltaksplaner ligger på nett under: [Nasjonalparkstyre | Skjøtselsplaner](#)

Eksterne Kurs

- ✓ Gis- Kurs

Forvalters fravær

- ✓ Permisjoner: 5 dagers HV-øvelse i mars

Nasjonalparkforvaltersamling 2023



Nasjonalparkforvalterne i Troms og Finnmark besøkte forvalter Ingunn Ims Vistnes og Seiland/Sievju Nasjonalpark i august 2023. Startpunktene rundt på øya og tilretteleggingen ble studert. Statens naturoppsyn i Alta ved Rune Somby var kaptein på båten, inkludert rundtur rundt Seilands flotte natur.



I august fikk vi besøk fra Metsähallitus feltpersonell Vesa-Matti Hillberg og Lauri Mäenpää som var og så på tilrettelegging ved verneområdene på Varangerhalvøya. Dette som del av workshading prosjekt mellom Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Metsähallitus, Finland. Hensikten er å knytte kontakter og lære av hverandres erfaringer. Forvalter og Tiia Kalseke fra Miljøavdelingen hos Statsforvalteren tok de imot ved startpunkt Nattfjelldalen. Vi ble invitert til å observere i Finland senere.

De kunne fortelle at tilretteleggingsomfanget reduseres i en del områder i Lappland pga. reduksjon i budsjettene og vedlikehold et stort nett av installasjoner som klopper og hytter krever mye ressurser. De hadde tatt i bruk el-sykler som alternativ til ATV i de tilfellene det var mulig, med gode erfaringer. Nye nasjonale krav om å samle opp urin på toalettene de har ved tilrettelagte besøkshytter i utmark, hadde gitt dem litt nye utfordringer. Dette må fraktes ut vinterstid.

Forvalter behandlet 21 søknader på delegert myndighet fra nasjonalparkstyret i 2023 – disse fremgår under oversikt for dispensasjonssaker.

6 Tiltak gjennomført i regi av nasjonalparkstyret 2023

Oppdrag gitt til Statens naturoppsyn, som ble gjennomført jamfør budsjett i 2023

Tabell.1. Omsøkte tiltak for gjennomføring hvor Statens naturoppsyn gjennomfører og er budsjettmessig ansvarlig i 2023.

Tabell 1

Tiltak som krever eksterne midler – prioritert 2022 – Tilføring ekstra midler til Statens naturoppsyn		
Hvor	Hva	Gjennomføres av/ kommentar
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 10 000 kr	Søppelaksjon i verneområdet etter nærmere anvisning Hestmanneset (lokalitet for Finnmarkssvineblom)	SNO (avtale med skoleklasse i Vardø) Vi ønsker bilder etter gjennomføring av tiltaket slik at det kan opplyses om tiltaket på hjemmesider og facebook.
Ytre Syltevika naturreservat 80 000 kr	Fortsette søppelaksjon i naturreservatet Utfrakt av avfall må gjøres med helikopter (60 000 kr)	SNO Også større objekter av metall fjernes om de kan løftes ut med helikopter – trålkuler og blåser og tanker etc. Innkjøp av BIG BAGS 1M3
Ytre Syltevika naturreservat/ Sandfjordneset NR Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 20 000 kr	Fjerning av større marint avfall og notposer på strendene i landskapsvernområdet og i naturreservat ved behov	SNO Vadsø Evt. utflyging med helikopter samkoordinert med Ytre Syltevika

Gjennomføringen av oppdragene:

Arne-Petter Sarre i SNO Vadsø ble pensjonist i juni, og nyansatt var Hans Ivar Hortman som begynte i juni ved Vadsøkontoret sammen med Christer Michalsen. I Tana bru virket Bjørn – Hugo Kristoffersen og Helene Tapio Berg.

Statens naturoppsyn Vadsø og Tana har egne årsrapporter på:

<https://www.nasjonalparkstyret.no/Varangerhalvoya/>

Oppdrag bestilt av Statens naturoppsyn og gjennomført i 2023 i de ulike områdene

- ✓ Syltefjorddalen naturreservat – fjerne lupiner ved grensen til naturreservatet
- ✓ Sandfjordneset naturreservat – Jage sau ut av naturreservatet, sette ut/ta inn gjerde ned mot elva, sette ut infoskilt og seker om besøkendes mulighet for å samle marint søppel, kjøre søppel til mottak

- ✓ Ytre Syltevikka naturreservat - sette ut infoskilt og sekker om besøkendes mulighet for å samle marint søppel
- ✓ Nasjonalparken – vurdering av områder med slitasje, etablere bevaringsmål til NATSTAT – bistå nasjonalparkforvalter – Påbegynt
 - I utvalgte områder – motorferdseleksyn i utvalgte områder ved behov
 - I utvalgte områder med hekking av rovfugl i randsonen til nasjonalparken – arter med funksjonsområde i nasjonalparken - motorferdseleksyn vinter
- ✓ Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde
 - Overvåkning av lokalitet for Finnmarkssvineblom – *Utsatt* – Neste registrering er i 2025.
 - Etablere verneskilt (løveskilt) ved innkjøring til Sandfjorddalen for å klargjøre hvor verneområdet starter.
 - Oppsett av motorferdselsforbudskilt ved kjørespor som går ut av hovedvei for å unngå kjøring av biler i utmark, villcamping
 - Befare nyoppsatt infotavle Austerelva
- ✓ Nasjonalparken
 - Montere løveskilt langs sti ved Skallelva jfr. innspill fra foreningen
 - Tilsyn med el-sykling, ved uttak vier og teltpraksis i Komagdalen
 - Bygge vedkasse på forsida av den nye gapahuken i Ordo
 - Bistå nasjonalparkforvalter i å bytte ut alle karttavler om nasjonalparken til ny versjon med kvensk navn – alle ble byttet
 - Oppsett av infotavle reindrift i gapahuk – Nattfjelldalen
 - Oppsett av løveskilt der skuterløyper krysser nasjonalparkgrensen
 - Oppsett av underskilt – ekstra båndtvang og jaktforbud i deler av året i sone A av nasjonalparken, Gjelhaugen, Komagdalen, Nattfjelldalen, Nerslåtta
 - Oppsett av løveskilt ved 345 på vernegrensen, med underskilt ordinær båndtvangsperiode
 - Bistått forvalter ved åpningsarrangementene for startpunkt Ordo og ny gapahuk i Nattfjelldalen
 - Merket grensestein for startpunktparkering Nattfjelldalen med refleks - vinter

Tiltak utsatt til neste år

Nasjonalparken

- Montere plankett på stein som fraktes til sti ved Syltefjordelva i ORDO
- Etablere ny besøksteller i Komagdalen
- Bistå forvalter i frakt ved riving av klopp og etablering av ny – Storelva - stien til Nattfjelldalen

- Oppsett av løveskilt der skuterløyper krysser vernegrense – Syltefjorddalen NR og ORDO

Bestillinger som utgikk

- Tilsyn med kitekonkurransen VAKE – arrangementet ble avlyst
- Vatre opp grill på vestsida av gapahuk ved startpunkt Ordo

Tiltak bestilt som av praktiske årsaker ble gjennomført av forvalter

- Utlegging av klopp/ inntaking av klopp vår/ høst over Fannelva i Komagdalen*

Andre tiltak i regi av nasjonalparkstyret som er utsatt

- Oppsett infotavle om nasjonalpark ved Høyelva langs barmarksløypa, samt på bakvegg på utmarkslagets gapahuk (forvalter og utmarkslaget)
- Henge opp karttavle ved Vardø sportsfiske og jegerforenings hytte ved brua, Sandfjordelva (forvalter og Vardø jff)
- Stativ for infobrosjyrer i Ragnarokk, Telegrafhytta/ Telebu
- Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute til Komagdalen og Ordo, legges på nett
- Nytt vindu Bjørneskarhytta
- Mer informasjon på Vardøya om nasjonalparken etc.

Andre løpende tiltak gjennomført av forvalter – driftsoppgaver – tjenestekjøp*

- Åpningsarrangement – startpunkt Ordo i samarbeide med Ordo hytteforening
- Åpningsarrangement – musikalsk vandring med åpning av ny gapahuk – langs stien til Nattfjelldalen
- Innkjøp av ved og sørge for tilførsel til infopunkt Varangerbotn og startpunkt Ordo, Nattfjelldalen, Komagdalen og Sandfjorddalen
- Infobrosjyrer formidling til turistinfo i kommuner, lagt ut i kasse i Varangerbotn og på startpunkt Ordo, Nattfjelldalen og Komagdalen
- Bjørneskarhytta – tilførsel ved og gass, avklare nye hytteregler – i samarbeide med Komagvær jff
- Frakt av ny dør og utedo til Stormheim, Huhtircohkak
- Oppsynshytta i Sandfjorddalen – ferdigstille utbedringspunkter* – ytterpanel byttet og innerduk lagt på en vegg, flytte kjøkkenkrok til yttergang

Elgbeiteproblematikk i Komagdalen – vinter

- Beitetrykk i Komagdalen og Syltefjorddalen av elg - # elg telles vinter -

Relativt få elg ble observert vinteren 2023 i Komagdalen – 5 stk. Lavt beitetrykk i Komagdalen vinteren 2023. Syltefjorddalen ble ikke telt i 2023.

Hærverk

Sommeren 2023 var det også noe hærverk på gapahuken i Varangerbotn. Tagging fjernet. Varanger samiske museum har fulgt opp for å forebygge hærverket med lokalt oppvekstsenter, og ungdomsklubben for å forebygge. Museet, Nasjonalparkstyret og politiet har også samarbeidet ved oppslag på politiets nettpatrulje. Høsten 2023 var det også hærverk på sjøbodene på museumsområdet, hvor dette ble politianmeldt av museet. Vi håper det forebyggende arbeidet bidrar til at evt. hærverk stopper opp.

Åpningsarrangement – ny gapahuk langs sti til Nattfjelldalen – musikalsk vandring



Julia Pipilos bidro med sanginnslag på startpunkt Nattfjelldalen, og Blæsten bidro med en rekke spillinnslag fra parkeringsplassen opp til gapahuken.



Konsert med Blæsten ved gapahuken til bålcaffe og kanelboller. Gapahuken ved stien til Natfjeldalen ble ferdig senhøsten 2022. Satt opp av Ben Arne Sotkajærv, i furu fra Pasvik.





Gapahuken ved stien til Nattfjelldalen.

Nye Skilt og karttavler

Implementering av kvenske navn på skiltmateriellet var prioritert i 2023. Mye arbeid er lagt ned for å oppdatere skilt med nye karttavler etc. Vi har fått produsert og montert:

- nye stistartskilt, som vi har i Nattfjelldalen, Ordo og Komagdalen.
- nye Karttavler plassert på infotavler rundt verneområdene (15 – 20 stk) ble byttet ut til ny versjon.
- Tematavler i glass byttet til aluminium pga. vedlikehold i Komgdalen



Stistartskiltene er ny. Nye tematavler satt opp i Komagdalen.



Portal byttet ved startpunkt i Komagdalen hvor kvensk er implementert. Nye stipekerskilt.





Nye motorferdselsforbudsskilt som inkluderer, el-sykler (på engelsk) og dronebruk er satt opp av SNO ved naturlige innfallspor. Gjelhaugen, Vadsø kommune.



Vesterelva, Persfjorden – langs nasjonal turistvei, hvor kjøring i utmark er tema



Nye veiskilt hvor kvensk navn er inkludert til Startpunkt Ordo/ Oarddojávri/Ortojärvi, Nattfjelldalen/Idjaávži/Koppakuru og Komagdalen/Stuorrajojha/ Komagdaali ble satt opp i august 2023.



Løveskilt satt opp på vernegrensen ved Bua 345, som er et populært turmål på ski vinter.



Velkommen til høyfjellsnatur på randen av arktis

Buresboartin duottarlundui mii lea Árkttisa ravddas

Welcome to the unspoiled alpine environment on the edge of the Arctic

I Varanger lever fjellets spesialister. Her møtes plantearter fra det nordlige arktis, det østlige Sibir og mer sydlige strøk.

Várjgáiss ellet meahci earenoamáš eallit. Dáppe deaivvadit davvi Árkttalaš guovllu šáttut nuorta Sibiriija- ja máddelis guovlluid šáttuiguin.

Varanger is the place for mountain specialists. This is where plant species from the Arctic north, Siberia to the east and more southerly regions meet.

Vær og vind

Dáiki ja biigga/Winter weather
Foto/Govven/Photo: Johannes Abildsnes



Fjellrev

Njállá/Arctic fox
Foto/Govven/Photo: Rieða Orjebu



Halvøya har en rekke spor av eldre bosettinger, offerplasser og fangstanlegg fra samisk fangstkultur. Det er gode sommerbeiter for tamrein i området, vis hensyn dersom du møter reinen. Det er ingen merkede stier i fjellet og været skifter fort, så kle deg godt. God tur!

Dán njárgáss leat luottat mat čájeht dološ ássansáid, oaffarbáikkid ja bivdorsttegiid sámii bivdokultuvras. Dán guovllus lea buorre guohtum bohccuide geasset. Jus oainnát bohccuid, ale muosehutte dáid. Dán meahcis eai leat dihkádávvon bálgát ja dáiki sáhttá fáhkkestaga rievddiht. Muhte bures gárvodit. Buorre mátk!

The peninsula is home to a number of remains of old settlements, sacrifice sites and traps from Sami hunting culture. Domesticated reindeer graze on rich summer pastures in the area, so please show consideration if you encounter them. There are no marked paths on the mountain and the weather can change quickly, so dress appropriately. Enjoy your trip!



Kartinformasjon / Kártadiedut / Map information

Innfallspunkt Nasjonalpark
Álbmotmeahci uksa
Entrance to National Park

Informasjonspunkt
Diehtobáiki
Information point

Parkering
Bisáansáđi
Parking

Båtforbindelse
Fanassáhttu
Boat connection

Servertingsted
Borntákkáik
Eating place

Overnattingsmuligheter
Ijándarvepláivuođat
Overnight accommodation

Tilrettelagt camping
Heivehuvon gohttesáđi
Organised camping

Åpen bu
Rábas barta
Mountain shelter

Gapahuk og fuglekikkerskjul
Goavdi ja loddegeahčadan báiki
Wind shelter and bird hide

Museum
Museum
Museum

Tursti
Mátkebálggis
Hiking trail

Nasjonale turistveger
Nášunála turistabálgat
National Tourist Routes

Hurtigruten
Hurtigruten
Hurtigruten

Sti
Bálggis
Path

Skiløype
Sábieláhttu
Ski trail

Sneskuterlapper
Skohtermáđit
Snowmobile track

Regler i Sone A: Bándváng 1. april til 8. september. Jáktforbud 5. mai til 8. september.

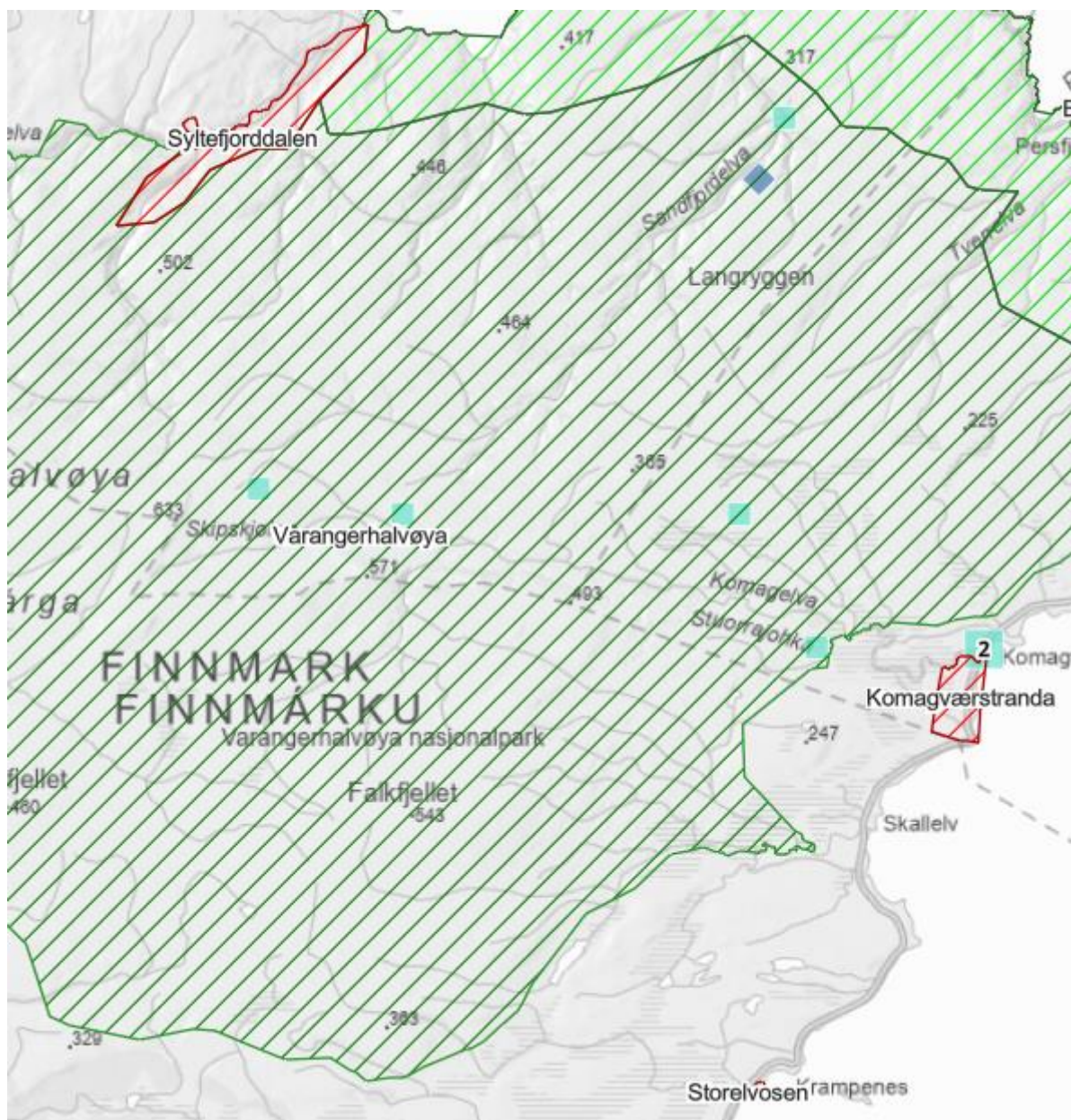
A guovllu okta rjuoggeassat
Váiddingáđus cuopminá 1. beaivvi rišes gitta 8. beaivvi
Bivdodáđus meassminá 5. beaivvi rišes gitta 8. beaivvi
Rules in Zone A: Dogs must be kept on leads from 1 April to 9 September.
Hunting is prohibited from 5 May to 9 September.

Mer informasjon på varangerhalvøya.no. Scan QR-koden med kamera på din mobil.
More information at varangerhalvøya.no.
Scan the QR-code with the camera on your phone.

Pågår det ulovlig aktivitet i verneområdet? Tips Statens naturoppsyn her: miljodirektoratet.no/tips

Alle karttavler ble byttet rundt nasjonalparken av forvalter og Statens naturoppsyn.

Ny tavle har fått med Kvensk navn på nasjonalparken og qr-kode som viser til nettsiden for verneområdene www.varangerhalvøya.no



Utklipp fra «Naturopdrag»

Bilder fra andre tiltak og registreringer

I 2023 tok vi i bruk «Naturopdrag» som beskriver alle tiltak, kartfester de og dokumenterer hva som gjøres i verneområdene hvert enkelt år. Forvalter bidro til å gi innspill til utviklingen av systemet og til testing.

Systemet gir bedre oversikt over oppdrag årlig, og hva som er planlagt og gjennomført med kartfesting og dokumentasjon (bilder av gjennomført tiltak).



Atkomststi mellom ny parkering ved E6 og infopunktet ved gapahuken og museet i Varangerbotn ble utbedret i samarbeid med Varanger samiske Museum, og Nesseby kommune.

Ny oversiktstavle for området er under utarbeiding i samarbeid med Varanger samiske museum.

Informasjonspunkt Kiberg – Bierge

Til oppdatering av utstillingen kjøpte vi inn:

- lyddusj for avspilling av lyder i utstillingen
- infoskjerm fra UIT COAT prosjektet som forteller om klimaforskningen
- 2 ny skjermer for visning av bilder

Dette monteres i 2024.



Lyspunkt ved sti etablert.



Forskjønning av kantsone mellom gapahuk og parkering bak gapahuken.



Rydding av marint avfall i Ytre Syltevika naturreservat fortsatte i 2023. Turistene bidro i innsamlingen med 2M3 – de ble oppfordret til å plukke søppel når de gikk på tur. Hele 10 m3 ble fjernet fra strendene av Hamningberg bygdelag i tillegg. SNO bisto. Avfall flydd ut med hjelp av helikopter til Hamningberg og videre utfrakt med lastebil til Tana bru.



Kjøresporet mellom Dalajohka og Hubehytta på nordsiden av Komagdalen ble befarat av forvalter i forbindelse med søknad om motorferdsel.



Den åpne bua Stormheim/ Huhtirchokat, som opprinnelig var en jordgamme knyttet til reindriften, fikk ny dør og montert ny ovn og pipe av Komagvær jff. Nasjonalparkstyret bidro med innkjøp av dør og pipe.



Styret ønsker at alle åpne buer skal ha utedo. Her er utedo på veg til Stormheim/ Huhtirchokat Magnar Meirud i Reinbeitedistrikt 6 hjalp forvalter med å få den fraktet opp.



Tilsyn og vedlikehold på hengebrua 18 september. – Hengebruekspert Odd Henry Jørgensen.



Uheldig utvikling av parallelle spor langs kjøresporet inn til Veisendehytta i Komagdalen vil vi forsøke å forhindre i 2024 ved å gruse midtpartiet av kjøresporet slik at det blir bedre å gå i selve kjøresporet, fremfor gåing parallellt på lyngrabbene.



Nye stipekerskilt i Ordo, hvor kvensk navn er implementert.



SNO Tana ved Bjørn Hugo Kristoffersen og Torbjørn Tangen i Ordo hytteforening hjalp oss å sette opp brua i juli. Ordo hytteforening tok den ned på høsten.

Vi inngikk høsten 2023, avtale med Ordo hytteforening om at de fremover setter ut brua over Syltefjordelva ved Ordo rundt 1 juli og tar den inn igjen månedsskiftet september/ oktober.



Mange kom og markerte at startpunkt Ordo var ferdig, og brua ble også innviet.

Aktiviteter for Barn og unge



50 barn snekret fuglekasse under markedet Vuonnamarkanat i Varangerbotn 28.08.23.



Fuglekassesnekring for Barn og unge under åpning av Startpunktet i Ordo, 12 unge fikk snekret seg en fuglekasse. Premien var isfiskestikker.



Elever fra Vardø videregående ryddet 21 september Hestmanneset som er voksested for Finnmarkssvineblommen i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde. 7-8 sekker på 100l ble fangsten. Torfinn Rasmussen, lokalkontakt i SNO bistod med utdeling av strisekker, henting og levering av søpla.



Elevene Carmen Lupton og Andrea Mosand fra Vadsø ungdomsskole hadde praksisuke hos Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, og hjalp forvalter med praktiske oppgaver som snekring av klopper, skifte av Karttavler for nasjonalparken og utlegg av klopp over Soppabekken i Komagdalen. De fikk også en tur ut med SNO båten på sjøfugltelling. Takk for hjelpen!



Ny tavle monteres på startpunkt Nattfjelldalen.



Oppsynsbu ved Syltevikmoan i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde fikk nytt ytterpanel på en vegg, og kjøkkenkrok flyttet i yttergang. Telegrafstolpe ble rettet (gammelt bilde).

Nettsider

- www.varangerhalvøya. Ble oversatt til finsk i 2023, da en stor andel av de besøkende er finske og behøver presis informasjon om områdene og regelverket.

7 Økonomi

Midler	Tildelt	Benyttet
Drift av styret, godtgjørelser, reisekostnader, utgifter befaringer, enkle tiltak etc.	400 000 kr	400 482 kr
Forvaltningsplan*	100 000 kr	95 181
Tiltaksmidler prosjekter **infrastruktur, forvaltning	1 000 000 kr**/ ***	940 449 kr

- 110 000 kr budsjett tildelt SNO for gjennomføring av tiltak som krever ekstra midler kommer i tillegg.
- *omfatter fuglekartlegging i sone A av nasjonalparken og nettside på finsk
- **Omfatter vurdering av 3 grustak i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde for evt. Naturrestaurering
- *** 15 00 000 var tildelt, men 3 prosjekter ble utsatt til 2024, og 500 000 kr returnert. Disse gjennomføres i 2024.

Forvalters lønn (100 %), og kontorleie finansieres over Statsforvalteren i Troms og Finnmarks budsjett, basert på bevilgning fra Miljødirektoratet.

Brudd på verneforskriftene i 2023.

- Fortsatt noen meldinger på at enkelte ikke respekterer el-syklingsforbudet i Komagdalen.
- Nye elsykkelforbudsskilt – også på engelsk tydeliggjør forbudet for utenlandske besøkende.
- Ved Vesterelva i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde kjører turister ut på lyngrabbene. Her er det motorferdselsforbud. Det ble satt opp skilt som forventes å begrense dette.
- Et tilfelle av brenning av avfall i Varangerhalvøya nasjonalpark - unødvendig ødeleggelse av vegetasjon.
- Et tilfelle hvor grillstue ble bygd uten søknad om dispensasjon i landskapsvernområdet. Saken følges opp med eier.
- To tilfeller hvor elgjaktlag ikke har satt seg nok inn i vilkår for motorferdsel ved utfrakt av felt elg. Sakene følges opp med informasjon og endring av rutiner, slik at det ikke gjentar seg.
- Statens naturoppsyn har ikke hatt anmeldelser i verneområdene i 2023.

8 Ferdelsesregistreringer

En viss oversikt på utvikling av besøk og ferdsel på startpunkter, infopunkter og åpne hytter forteller oss hvordan besøket utvikler seg.

Organisert ferdsel

VAKE – snøkitearrangementet ble ikke arrangert. Traseen for hundekjørerløpet Bergebyløpet er lagt utenfor nasjonalparken pga. kortere trase enn før i lengste distanse.

Besøk på utstillingen ved Informasjonspunkt Kiberg

Utstillingen er åpen fra 1 juni – 30 september.

Kiberg i personer som har skrevet i besøksboka	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jan - Mars	31	4	5	12	-	*	*		
April	69	28	5	4	-	*	*		
Mai	81	45	10	2		*	*	11	7
Juni	178	104	76	46	39	40	10	30	51
Juli	318	158	140	44	76	77	26	112	85
August	124	82	92	131	56	26	44	38	60
September	34	26	20	85	15	16	42	23	43
Oktober – Desember	7	24	9	18			11	0	2
<i>Juni - sept</i>	654	370	328	306	186	159	140	203	239
Sum	842	471	357	338	186	159	140	214	248

- *Stengt pga. corona epidemien

Økning fra 203 til 239 registrerte besøk i besøksprotokollen fra 2022 til 2023 i juni – september samsvarer med rapport fra kafeene i Hamningberg, nasjonal turistvei om at antall biler og trafikk øker, med litt økende trafikk på veiene av turister i september.

I 2015 og 2016 var det åpen café i nabobygget til utstillingen som nok bidro til ekstra trafikk.

Vi har en besøksteller ved stien i Naffjelldalen –data var ikke tilgjengelig da årsmeldingen ble skrevet.

9 Småviltjakt, elgjakt og laksefiske



Rypehøne med en kylling, Komagdalen 5 juli 2023.

Mange bruker verneområdene i forbindelse med småviltjakt, elgjakt, innalndsfiske eller laksefiske i elvene. Om det er mye ryper eller laks har betydning for hvor mange som oppsøker de ulike områdene i verneområdene. Mye av ferdselen sommerstid er knyttet til laksefisket ved de populære smålakseelvene fra st.hans til midten av august.

Flest rypejegere er i fjellet i første jaktuka fra 10 september, og i helgene et par – tre uker ut på høsten. Jakttrykk vurderes av Finnmarkseiendommen, da jegerne aktiverer jaktkort per dag. Elgjakten pågår mest intenst første jaktuka fra 25 september, gjerne med helgejakt senere på høsten.

Laksefiske i elvene – pukkellaksinvasjon i 2023

Pukkellaksinvasjon var ventet i Øst-Finnmark i 2023.

Syltefjordelva – pukkellaksfella

Ble gjennomført befaringsoppsett med Båtsfjord JFF angående oppsett av pukkellaksfelle i munningen av elva og lenger opp i Syltefjorddalen naturreservat i 2022, med oppfølgingsmøte i mai.

Fella ble plassert nedenfor Syltefjorddalen naturreservat sommeren 2023. Et stort antall pukkellaks ble fanget av Båtsfjord JFF og forhindrede at en art på fremmedartslista kom opp i elvas økosystem.

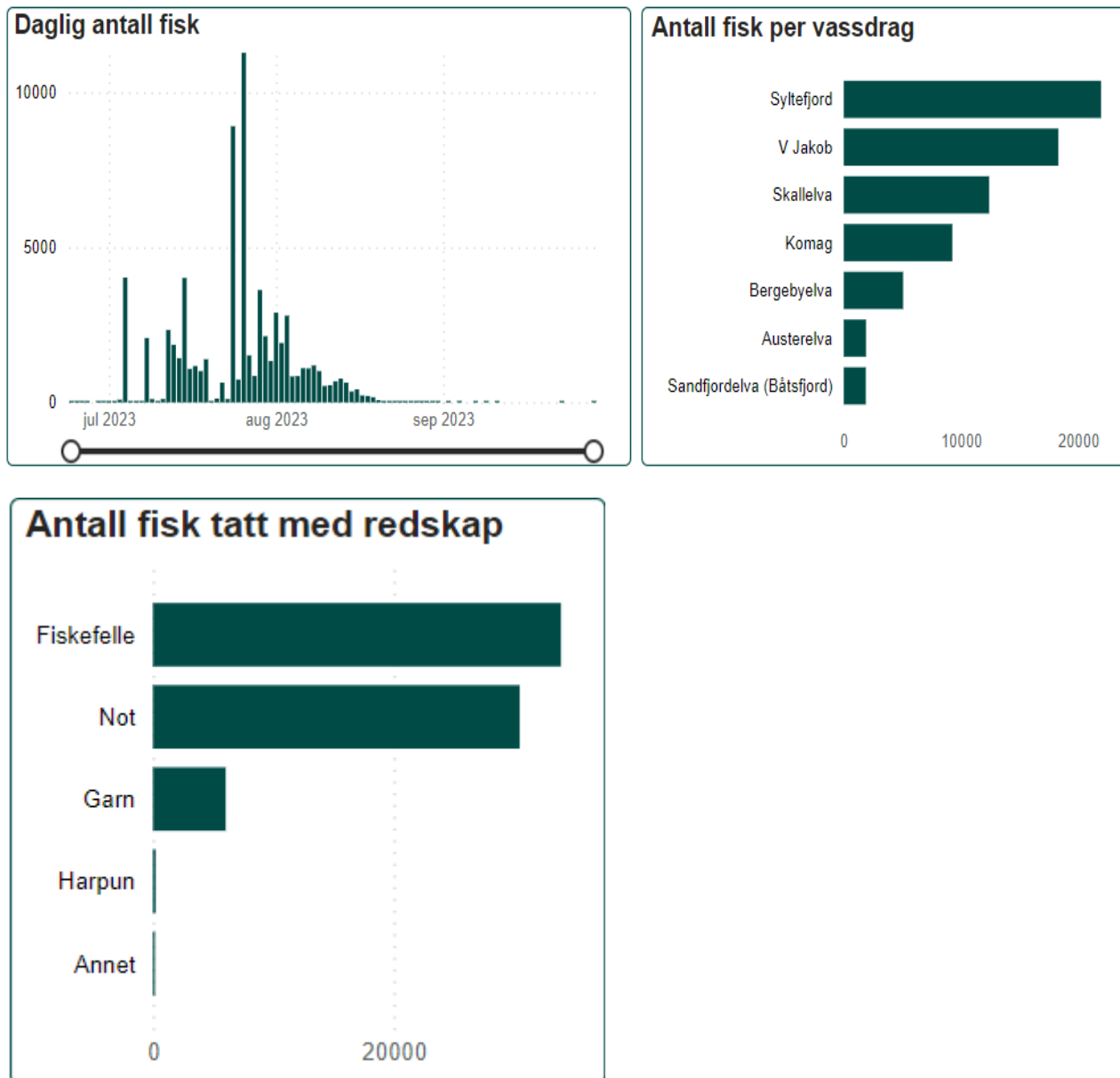
Rekordstore fangster ble gjort med pukkellaksfeller og med notfangst i de forskjellige elvene i og ved landskapsvernområdet og nasjonalparken. Dette etter en fantastisk innsats av de frivillige i foreningene som forpakter elvene av Finnmarkseiendommen.

Pukkellaks fangst i 2014-2023 (tabell, statistisk sentralbyrå) Figur 1

Talla i 2023 gjeld ordinært fiske

	Pukkellaks (kg)									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avliva fisk										
Syltefjordelva/Ordo	0	0	0	0	0	1 442	0	1 496	0	26
Østerelva i Vardø	0	0	0	0	0	0	1	791	0	48
Sandfjordelva i Båtsfjord	0	0	0	0	0	125	0	1 516	0	0
Skallelva (hovedstreng av Skallelvassdraget)	0	0	0	0	0	295	1	6 768	0	184
Komagelva	0	0	0	0	0	1 043	0	1 821	0	228
Vestre Jakobselv	0	0	0	0	0	903	3	22 141	2	990
Bergebyelva	0	0	0	0	0	496	7	2 624	0	80

Pukkellaksuttak - totalt i perioden: 249 496



Figurer over som viser jeger og fiskeforeningenes «Uttak av pukkellaks ved felle, not, garn etc.» fordelt på elv i 2023: Syltefjordelva 21 946 stk, Sandfjordelva 1877, Austrelva 1895, Komagelva 9257, Skallelva 12401, Vestre Jakobselva 18303 og Bergebyelva 5062. Kilde: Miljodirektoratet.no

Litt over 70 000 pukkellaks ble fjernet ved uttak fra disse elvene og 1556 ved vanlig fiske (kilde: SSB).

Laksefangst 2014 – 2023 (tabell, statistisk sentralbyrå)

	Fangst av laks, sjøaure og sjørøye (kg)									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avliva fisk										
Syltefjordelva/Ordo	4 215	4 623	5 524	3 608	2 819	5 287	2 313	950	3 143	3 397
Østerelva i Vardø	0	0	0	0	0	6	124	54	113	139
Sandfjordelva i Båtsfjord	299	406	281	271	345	418	263	63	190	186
Skallelva (hovedstreng av Skallelvassdraget)	1 313	1 018	840	1 404	1 109	1 125	935	428	697	602
Komagelva	3 410	2 842	3 103	4 271	3 324	4 110	2 223	783	1 673	1 155
Vestre Jakobselv	6 370	5 975	6 390	9 177	5 495	4 477	4 484	1 555	1 725	559
Bergebyelva	1 537	1 875	1 773	2 336	2 056	1 456	1 226	803	728	273

Fangst av sjørøye 2014 - 2023 (Tabell, statistisk sentralbyrå)

	Sjørøye (kg)									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avliva fisk										
Syltefjordelva/Ordo	1	6	5	0	3	8	1	2	0	3
Østerelva i Vardø	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Sandfjordelva i Båtsfjord	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Skallelva (hovedstreng av Skallelvassdraget)	325	207	144	234	312	251	295	237	163	236
Komagelva	81	162	105	46	136	204	67	0	0	50
Vestre Jakobselv	1	0	0	0	1	2	2	0	0	0
Bergebyelva	0	0	0	1	0	0	4	0	0	0

Fangst av sjørret (2014-2023, statistisk sentralbyrå)

	Sjøaure (kg)									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Avliva fisk										
Syltefjordelva/Ordo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østerelva i Vardø	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Sandfjordelva i Båtsfjord	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skallelva (hovedstreng av Skallelvassdraget)	12	11	12	8	20	17	26	10	10	9
Komagelva	62	77	107	63	158	189	62	16	106	44
Vestre Jakobselv	0	6	16	14	13	15	19	0	2	5
Bergebyelva	1	0	0	1	0	5	3	0	0	0

Dispensasjoner gitt til elgjaktlag i forbindelse med elgjakt 2023 (25.09 – november)

Tolv elgjaktfelt omfatter deler av nasjonalparken, hvor tildeling av jakt skjer ved trekning av Finnmarkseiendommen årlig. Det var relativt høy fellingsprosent i Vadsø, Vardø Båtsfjord og jevnt med observasjoner av elg fra Vestre – Jakobselv til Vardø. Rapporter og fellingstill tilsa økende bestand av elg i Nesseby og i omegn av Bergebydalen. Jaktlagene mottar brev fra styret med informasjon om regler for motorferdsel i verneområdene. Utfrakt av felt elg på barmark krever egen dispensasjon fra verneforskriften, som må omsøkes nasjonalparkstyret i god tid på forhånd.

Småviltjakta i 2022 – status på Finnmarkseiendommen

For tredje året på rad bidro UIT COAT med prediksjon av rypebestanden i juli. Allerede tidlig i juli fremskrev COAT et toppår for ryper, basert på klimadata, forekomster av smågnagere og tettheter av rype i fjor.

- Den viktigste driveren for den positive utviklingen er et godt smågnagerår i hele Finnmark. Samtidig kom snøen tidlig i fjor høst i høyereliggende områder og det var lite nedbør på forsommeren i år, forklarte rypeforsker Eivind Flittie Kleiven fra COAT i juli.

Nytt var at det ble taksert fjellryper i områdene med hund, i området med utplasserte lyttebokser i Komagdalen.

Oppsummering etter taksering før rypejakta 2023 - av Finnmarkseiendommen

Sett under ett viser takseringene de høyeste rype tetthetene siden midten på 2000-tallet. Tallene viser bra med voksenfugl, og gjennomgående god produksjon. Det er likevel betydelige lokale variasjoner, og i enkelte områder er produksjonen dårlig. Generelt er det bedre produksjon langs kysten enn på indre strøk. .

Indre Finnmark

Bra tetthet av voksenfugl (6-12 per km²) med over middels produksjon. Samlet sett over middels år (17-40 ryper per km²).

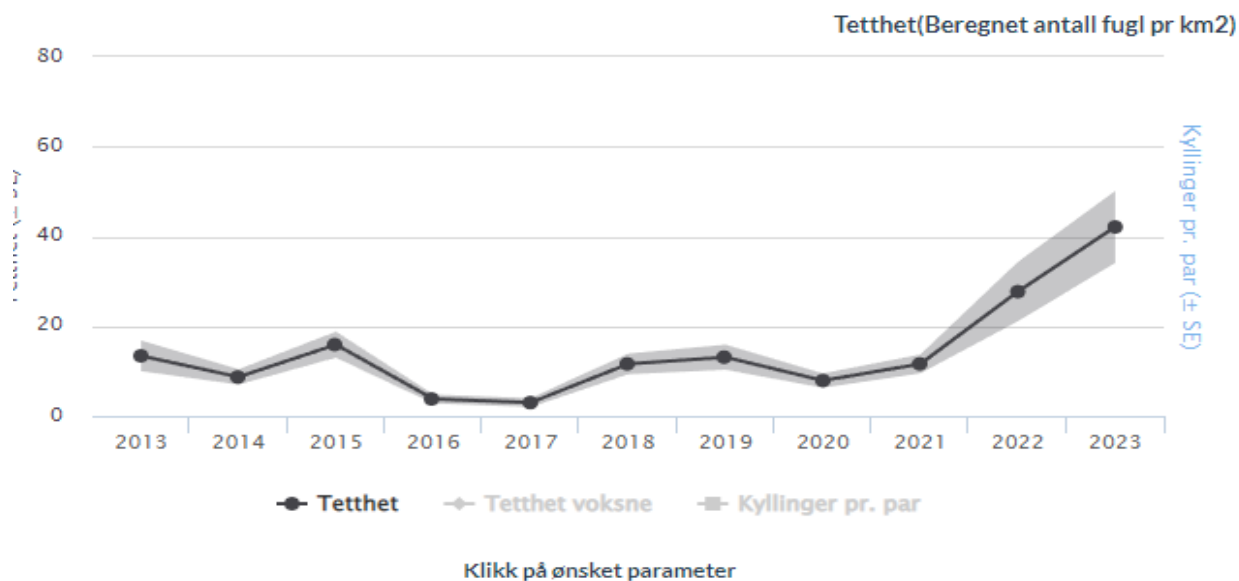
9.1.1 Vest-Finnmark kystnært

Bra tetthet av voksenfugl (5-10 per km²), og svært god produksjon. Samlet over middels tettheter (23-49 ryper km²).

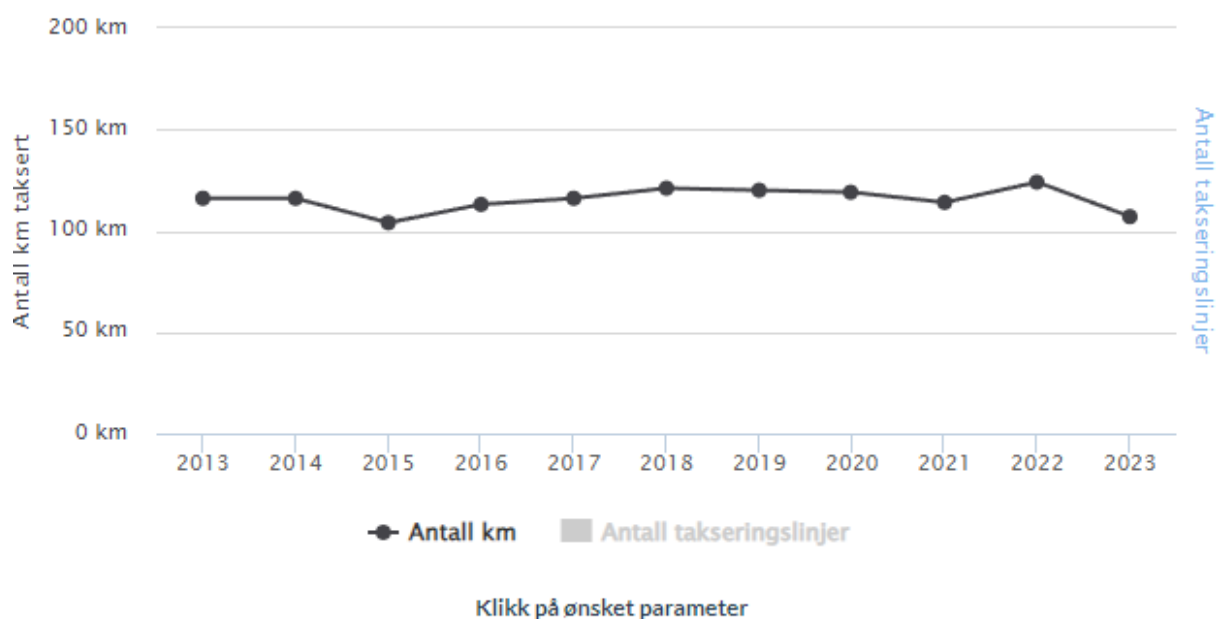
9.1.2 Øst-Finnmark

Bra tetthet av voksenfugl (8-16 per km²), og god produksjon. Store variasjoner i regionen. Samlet over middels tettheter (29-62 ryper km²).

ESTIMATER



TAKSERINGSINNSATS



GRUNNLAGSTALL FOR ESTIMATENE

Antall fugl observert / antall observasjoner

År	Lirype	Fjellrype	Orrfugl	Storfugl
2013	388 / 74	1 / 1	0 / 0	0 / 0
2014	307 / 81	1 / 1	0 / 0	0 / 0
2015	406 / 99	5 / 1	0 / 0	0 / 0
2016	164 / 62	4 / 3	0 / 0	0 / 0
2017	111 / 42	3 / 2	0 / 0	0 / 0
2018	340 / 74	0 / 0	0 / 0	0 / 0
2019	338 / 67	6 / 2	0 / 0	0 / 0
2020	213 / 78	0 / 0	0 / 0	0 / 0
2021	297 / 75	0 / 0	0 / 0	0 / 0
2022	693 / 129	2 / 2	0 / 0	0 / 0
2023	888 / 148	0 / 0	0 / 0	0 / 0

Kilder figurer: Hønsefuglportalen – Øst Finnmark

10 Forskning og overvåkning av naturmangfoldet

2023 var et godt smågnagerår med mye mus og lemen var vanlig å se. Det var haukugla, fjelljoen og fjellvåken glad for. UIT – COAT prosjektet rapporterte om rekordmange hekkende fjelljo.

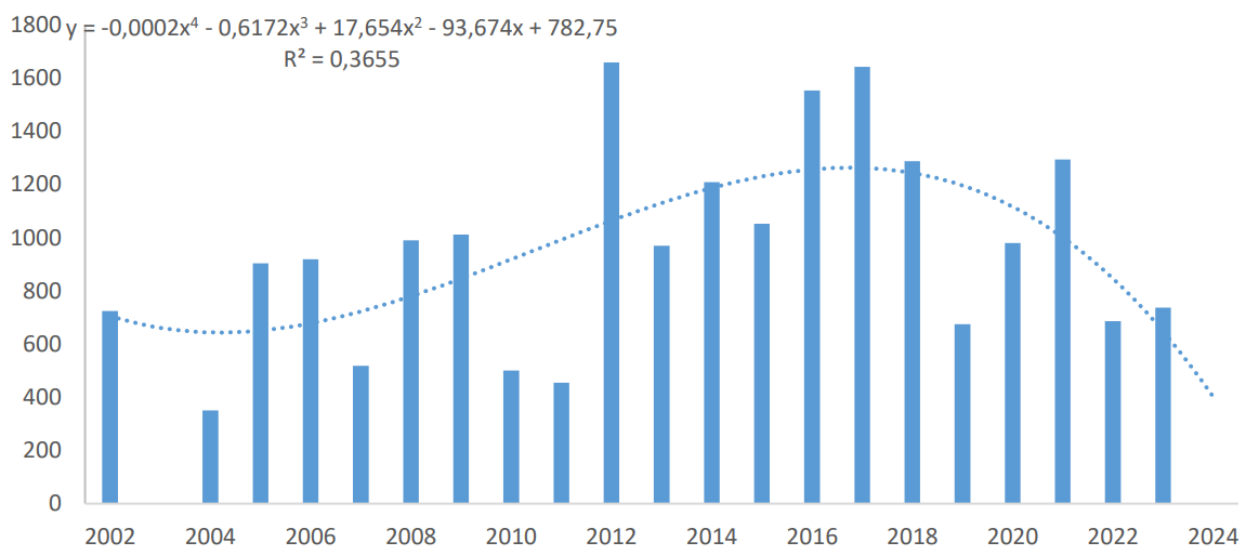
Fjellrevene ynglet også bra med 13 kull på Varangerhalvøya, med minimum 93 valper registrert.

Overvåkning av myteområdene for tundrasædgjess

I myteperioden for sædgjess er det store ansamlinger av sædgjess i omegn av Bergebyvatn. Antall overvåkes av Birdlife og fremgår av figur over.

Tundra sædgås (VU): Registrering på myteplasser i VNP sone A i juli/august .737 ind. registrert i 2023 av Norsk ornitologisk forening (Birdlife).

Disse er i all hovedsak tundrasædgjess. Det er bare halvparten av det høye nivået som ble observert i toppårene 2012-2018 i 2021. Siden 2018 er antallet inne i en fallende trend. Ingen observasjoner av dvergjess.



Figur 2. Antall sædgjess på myteplassen på Varangerhalvøya i årene 2002-2023.

Dispensasjoner knyttet til forskning og overvåkning i verneområdene

- ✓ UIT – COAT søkte om å flytte værstasjon ved Ragnarokkhytta lengre fra hytta pga. snømengdene, fra 50 m til 100 m.

Styret avslo dette da vilkår for plassering av værstasjoner er at de skal stå ved eksisterende infrastruktur og man ønsket ikke å utvide rammen for avstand til eksisterende infrastruktur (Ragnarokkhytta).

- ✓ UIT – COAT har tidligere fått tillatelse til å etablere et uthus på 15 m² ved Hubehytta tiltenkt forskningsformål dvs. lager av forskningsutstyr og badstu. Toalettet plasseres inntil. Bygget ble kontrollmålt i 2023 av SNO og funnet i orden.



Uthus til Hubehytta 15m² og utedo.



UIT COAT søkte i samarbeide med Varanger Kraft om å rive gammel og gjenoppføre helt ny Hubehytte, men fikk avslag på dette og heller tillatelse til å renovere og bygge på den gamle Hubehytta. Det arbeidet ble ferdig i slutten av august 2023.

Utdrag av rapport fra forskningen på Varangerhalvøya i 2023 – Universitetet i Tromsø v/ COAT prosjektet

Utdrag fra møtereferat til COAT fjellrevmodul 15.12.2023 – møte nr.20

Status fjellrev og økosystemforhold i Øst-Finnmark

- ✓ *Smågnagerovervåkingen* med klappfeller viser at det har vært 5 sykliske toppår som kommet med 4 års intervaller i løpet de siste 20 årene. Disse toppårene har hatt forskjellig artssammensetning. Toppåret i 2011 var dominert av lemen. I 2007 var det også forholdvis mye lemen, mens de tre siste toppene (2015, 2019 og 2023) har vært dominert av gråsidemus og fjellmarkmus. I 2023 ble det fanget mye mus allerede på våren og veksten over sommeren var ganske moderat. Dermed er det sannsynlig at det blir et bunnår i 2024, til tross for at vinteren ligger

an til å ha gunstige snøforhold. Det ble fanget noen lemen i 2023, og vårtallene var de tredje høyeste i serien etter 2007 og 2011. COAT overvåker nå smågnagere også med kamerafeller, en metode som er bedre egnet til å overvåke lemen.

Fjellrevbestanden har vist en veldig positiv utvikling etter 2018, og det har nå vært rekorder i antall ynglinger og totalt antall valper 4 år på rad. I 2023 var det 13 ynglinger på Varangerhalvøya, og fintelling basert på bildene fra hikamera viser at 93 valper ble født. Den gjennomsnittlige kullstørrelsen i 2023 var ca 7 valper og dermed like stor som i lementoppåret i 2011. Det var yngling på 5 hi uten støttefôring. Det var ingen forskjell i kullstørrelse mellom hi med og uten fôring. Mens mengden av lemen i toppårene var tett korrelert med antall ynglinger og valper før utsetting og fôring ble igangsatt i 2018, forsvant denne koplingen etter dette. Hiovervåkningen viser at de fleste kjente hi på Varangerhalvøya nå har aktivitet av fjellrev (også på flere hi hvor det ikke har vært yngling siden hiovervåkningen startet på Varangerhalvøya). Det ble også funnet et nytt hi på senvinteren vest for Varangerhalvøya nasjonalpark, der det var yngling i sommer. Dette tyder på at det er sannsynligvis fremdeles flere ukjente hi på halvøya. Det var heller ikke i år fjellrevynglinger i referanseområdet (Ifjordfjellet og Gaissene). Sist det var yngling i referanseområdet (et hi i Gaissene) var i lemenåret 2011. Det ingen tendens til økning i frekvens av ørnebesøk på fjellrevhiene over de siste tre årene på Varangerhalvøya (5, 5, og 6 hi med besøk).

Snøugle, fjellvåk og fjelljo. Snøugla har hekket bare i den store lementoppen i 2011. Hekkefrekvensen til fjellvåk og fjelljo har reflektert temmelig regelmessig smågnagersyklusene i mesteparten av overvåkingsperioden. Følgelig var det i 2023 relativt mange hekkende par av disse to smågnagerpredatorene.

Viltkamera og tidsserien med data på åtseletere/rovdyr som besøker åtestasjoner med kamera på senvinteren dekker nå hele 19 år. Disse data viser bruken av åtselsressurser for jerv, rødrev og fjellrev, kongeørn og havørn, samt kråke og ravn. Den sistnevnte er klart den mest tallrike arten. De tre siste årene har hatt hyppige fjellrevbesøk av åtestasjonen over store deler av Varangerhalvøya. Men det er fremdeles lite eller ingen fjellrev på de nordvestligste åtestasjonene. I referanseområdet Gaissene var det besøk av fjellrev på flere åtestasjoner til tross for manglende yngling. Både besøk av kystnære åtestasjoner og regelmessige observasjoner langs riksveien mellom Vadsø og Vardø viser at fjellreven har også tatt i bruk kysten igjen på Varangerhalvøya, der tundraen går helt ned til havet. Det var også yngling i hi nært sjøen i år.

Status rødrevtiltaket v/ Dorothee Ehrich Fellingstallene viser at etter vinteren 2019- 2020, da det ble skutt flest rødrever av vanlige jegere i prosjektperioden, har det i de tre siste vintrene blitt skutt mye mindre rev, med dog en liten økning i 2022-2023. SNO har også skutt ganske få rev i de siste årene og bare 12 rev i 2023. Mens SNO for det meste skyter rev i de indre områdene av halvøya der fjellreven lever, jakter vanlige jegere mest

langs kysten. De siste årene har det blitt skutt lite rev med skabb. Analyser av jaktens effekt på rødrevbestanden viste at det er en negativ effekt av jakt på antall rødrev registrert i kameraovervåkningen fra åtetransektene. Det er også en veldig klar forskjell i hvor mange rev det er på Ifjordfjellet og i de andre kontrollområdene (Nordkinnhalvøya og Gaissene). Dermed vises effekten av jakt mer eller mindre tydelig ettersom hvilke kontrollområder inkluderes i analysen

Fangst av rødrev og radiomerking I høst ble det fanget 4 nye rødrever som ble påsatt GPS-halsbånd. Dermed har vi nå sporingsdata fra 9 rødrever så langt i dette prosjektet (11 har blitt fanget totalt). Sporingsdataene viser at unge rødrever kan gå langt. Generelt beveger revene seg ganske mye på vinteren, mens holder til på et ganske lite territorium på sommeren.

Høsten 2023 ble det også fanget en fjellrev i fangstbåsene for rødrev. Denne ble sent til avlsprogrammet på Oppdal hvor den vil inngå som en ny avlshann.

Finnmarkseiendommen (FEFO) informerte hva de gjør for å øke innsatsen på rødrevjakt. Det har blitt etablert kurs for å rekruttere yngre jegere til rødrevjakt. Et annet insentiv er at jeger som skyter minst to rev får et gratis sesongkort for småvilt i kommunen der de bor.

Nasjonal status for fjellrev Nina Eide gav en oversikt over status for fjellreven i hele Norge. I 2023 ble det gjennomført 1174 kontroller av 514 hi. Dette er et stort arbeid gjennomført i hovedsak av SNO. Alle data er lagret i rovbasen. Det ble dokumentert 39 ynglinger med hovedtyngde mot nord, og det ble registrert 175 valper totalt. Dermed er over halvparten fjellrevene som ble født i Norge i 2023 født på Varangerhalvøya.

På Hardangervidda var det et utbrudd av skabb vinteren 2022/23. En beredskapsgruppe gjennomførte medisinerings av fjellrev for å redusere effekten av dette utbruddet. I Reisa sør ble det satt ut valper i 2020 og 2021. Dette førte ikke reetablering der, men de utsatte revene har blitt observert i Finland, Reisa nord og i indre Troms. Støttefôring har blitt etablert i Reisa nord, og her ble det en yngling i 2023. I indre Troms har det blitt støttefôret på 5 hi siden 2017, og denne delbestanden har tatt seg litt opp. Det har vært 3 ynglinger i denne delbastanden i de to siste årene. I Ifjord – Gaissene var det aktivitet på to hi, men ingen yngling av fjellrev i 2023. Her var det imidlertid to rødrevynglinger i gamle fjellrevhi.

Effektive bestandsstørrelse (et estimat som reflekterer antallet ubeslektede individer i bestanden) øker ikke like mye som antall ynglinger og produserte valper, men de har dog en svak positiv trend. Bare to av delbestandene i Norge har en effektiv populasjonsstørrelse på over 20 individer: Finse og Saltfjellet. Lav effektiv populasjonsstørrelse fører til tap av genetisk variasjon og økning av innavl. Det registreres også en nedgang i gjennomsnittlig kullstørrelse i de fleste delbestandene. I Børgefjell (ingen tiltak) derimot er det ingen trend og på Varangerhalvøya og Hardangervidda har det vært en økning de siste årene.

Slektskap og DNA-identifikasjon av Varangerrev Øystein Flagstad presenterte resultater fra DNA-overvåkningen som baserer seg på innsamlet skitt (ekskrementer) på hiene i vinterhalvåret på Varangerhalvøya. I år ble det samlet mange prøver og mange rev ble individ-identifisert. Bestandsestimatet for Varangerhalvøya basert på denne overvåkningen er nå 33 individer, mens den effektive bestandsstørrelsen er kun 10 individer. Med en så liten effektiv bestandsstørrelse er det fortsatt fare for rask tap av genetisk variasjon og innavl. Et slektstre for revene fra Varanger basert på DNA-overvåkningen viser at den nåværende bestanden stammer fra 17 «grunnlegger-individer», 15 av disse er valper fra avlsstasjonen og 2 er viltfødte rev. En av de viltfødte (Var37) er en av de siste 2 kjente fjellrevene som fantes på Varangerhalvøya før utsettingen i 2018. Den andre viltfødte reven har et ukjent opphav. På slektstreet er det hittil bare dokumentert to tilfeller av innavl, noe som er bra for en så liten populasjon med rask vekst.

Nyheter og synspunkter fra SNO Vadsø Christer Michaelsen, regional fagansvarlig for fjellrev på Varangerhalvøya, Det er nå mange hi med aktivitet, noe som fører til utfordringer med å dekke hele område med overvåkning og fôring. Det kan være vanskelig å oppdage aktivitet på vinteren, siden sporene fort fyker igjen med snø. Fjellrevbestanden er nå så stor, at jobben med å besøke samtlige lokaliteter og spore opp ukjente hi blir ganske omfattende. På hiet F-NFI-018 var det for eksempel ikke registrert aktivitet på vinteren, heller ikke så mye de siste årene. Til tross for dette var det yngling på dette hiet i år. Det er også rimelig sikkert at det er en del fjellrevhi som vi ikke kjenner til enda. Det er også et stort arbeid å gå gjennom alle bilder fra hikamera.. Det er nå 20 fôrautomater på Varangerhalvøya fordelt på 10 hi. Avstanden mellom fôrautomatene og hiet varierer fra 120 til 770 meter. De 5 hiene uten støttefôring som hadde yngling i 2023 hadde en avstand fra 2.5 til 11km fra hi med støttefôring. Fôrautomatene brukes ikke bare av det etablerte par fra nærmeste hi, men også andre fjellrev. Det totale fôrforbruk var 2150 kg i 2023 og dermed omtrent det samme som i 2021 og 2022. Det ble gjennomført 180 besøk av fôrautomater i 2023. Fôringen er en stor jobb. Men SNO klarer å følge opp de fleste automatene de fleste månedene med noen begrensninger på grunn av andre oppgaver, føre, reinflytting og kalving mm. I år ble viltkameraene som overvåker fôrautomatene flyttet til eksterne stolper på 10 automater. Til dette ble det brukt 180 cm aluminiumstenger. Kamera ble dermed plassert ca 5 meter fra automaten. Mens det gamle oppsettet gav et begrenset utsnitt, gir det nye oppsettet mye bedre oversikt over det som foregår rundt automatene. Ved to hi er det ganske mye forstyrrelser av mennesker. Ved nnhi er det en perleturløype som går 30 m fra hiet, og postkassen til denne løypa er 300 m fra hiet. En hund ble observert der i fjor, mens det var yngling på det hiet. I år var det ikke fjellrevaktivitet på nnhiet på vinteren, men noe aktivitet på sommeren basert på spor tegn. Ved NN2 hiet går barmarksløypa mindre enn 200 m fra hiet. En skuterløype går også i nærheten. Det var yngling på dette hiet i år. Men valpene forvant relativt fort, og det var lite aktivitet i august. Skuterløypa er relativ trafikkert, men ikke så synlig. Barmarkløypa brukes mye. I høst har det vært rapportert

mange fjellrevobservasjoner langs kysten mellom Skallelv og Vardø. Det ble til og med observert en fjellrev i tunnelen til Vardø. Blant annet er det aktivitet av fjellrev ved et nes, der revene har tatt i bruk et gammelt fjellrevhi som er veldig nært kysten. Til slutt fortalte Christer at et tysk filmselskap har lagd en film om fjellrev i sommer. På Slettefjellet tok de videoopptak med et Reconyx-kamera. Det viste seg å være mye lettere å telle valper fra korte videoopptak enn fra stills-bildene som brukes vanligvis.

Simon Lacombe presenterte resultater fra en ny analyse av interaksjon mellom fjellrev og rødrev med fokus på adferden til revene ved å se på forandringer i tilstedeværelse fra uke til uke ved åtestasjonene. Studien bruker en modell som estimerer hvordan ressurstilgang, smånagertettheten og nærheten til fôrautomatene, påvirker interaksjoner mellom revene. Analysene viser at sannsynligheten for at begge arter slutter å bruke en åtestasjon øker når den andre arten er til stede. Videre økte tilstedeværelse av fjellrev ved åtekameraene både med høyere smånagertetthet, og med nærhet til fôrautomater. Men den positive effekten av smånagere på fjellrevens bruk av åtestasjonene forsvant når det var rødrev tilstede, noe som kan tyde på at fjellrev unngår åtestasjonene der det er rødrev når de har nok mat uansett. Fjellrevens økte bruk av åtestasjoner i nærheten av fôrautomatene ble derimot ikke påvirket av tilstedeværelse av rødrev.

Diskusjon Smånagertall: Det var ganske store fjellrevkull i 2023 med ca 7 valper i gjennomsnitt, til tross for at det var lite lemen basert på klappfellefangst. Siden det har tidligere blitt vist fra andre områder at støtrefôring ikke påvirker kullstørrelse, ble det spurt om det kunne være mer lemen på Varangerhalvøya i 2023 enn det fangstserien med klappfeller indikerer. Eeva Soinen fortalte at smånagerovervåkingen med kamerafeller som har blitt brukt i COAT på Varangerhalvøya siden 2014, viste at det var større frekvens av lemen i 2023 i disse kamerafellene enn i de foregående årene. Folk har også sett lemen jevnlig høsten 2022 og på sommeren 2023. De var til stede litt overalt. Og det var mange bilder av fjellrev med lemen i kjeften fra hikamera. I regi av COAT skal all klappfellefangst i Øst-Finnmark erstattes med kamerafeller i løpet av 1-2 år. Kamerafellene gir bedre data for alle smånagerartene gjennom hele året, også på våren når fjellrev og andre predatorer yngler.

Støtrefôring: Nina Eide informerte at det vurderes å bytte tørrfôr med fersk-fôr (kjøttboller fra Vom) fra desember til mars, da dette fôret kan være bedre for fjellrevens reproduksjon. Dette skal testes ut i Lierne først, og kanskje på Saltfjellet.

Tiltak: Det ble spurt hvor mange år tiltakene skal fortsettes. Rolf svarte at tiltakene i prosjektet helt siden oppstarten i 2004 har vært grundig vurdert hvert tredje år, bl.a. gjennom en inngående diskusjon i referansegruppa og en mer omfattende rapport. Neste vurdering av denne type vil skje etter 2025.

Rapport M-2717, 2024 - Rapport for 2023. Fjellrevmodul COAT Finnmark gir detaljert innsikt i resultatene for overvåking av en rekke arter på Varangerhalvøya.

<https://coat.no/Portals/coat/Images/ArcticFox/Rapporter/>

Norges nasjonalparker

Varangerhalvøya – Várnjárgga byr på arktisk preget fastland med urgammelt landskap – indrefiletet i Norsk lavarktisk natur. Her er du i landskap skapt før siste istid med tundraens åpne fjellvidder og vegetasjonsløse blokkhav. Spredt omkring la isbreene igjen ringmorener. Vatnet fra nedsmeltingen av isen formet skarpe og frodige daler – erodert i fjellslettene ut til kysten.

Elvene fører vannet ut dalene til kysten, og her finner du laksen og sjørøya på sin vei opp til gyteplassene. Her trives laksefiskerne.

Her er det spor av reinens tråkk, men ingen merka stier. Mellom elvedalene er det glissent dyreliv, tamrein og lite folk. Med litt innsats kommer du opp på fjellplataene. Nyt det mektige landskapet. Stillhet og ro med reinens beitemarker på netthinnen. Her er landskap formet før siste istid.

Vinteren er røff. Mars og april er da best for besøk. Flatt lys og omskiftelig vær på de kvitkledte vidder.

Polare lavtrykk kommer gjerne forbi, så planlegg-, og kle deg godt for turen.

Våre nettsider:

www.varangerhalvoya.no

<http://nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya/>

<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Kontaktinformasjon Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Telefon: 78950389
E-post: sftffpost@statsforvalteren.no
Nett: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Post: Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Pb 700, 9815 Vadsø

Besøksadresse: Industribygget 2.etg. Vadsøya